

משולחן המועצה

יום חמישי 30 באפריל 2020

פרידה ממובלעת צופר

היום בשעה 15:00 ננעלו השערים במעבר הגבול למובלעת צופר. בטקס קצר ועצוב נפרדו חקלאי צופר מהחילים הירדנים במקום ומשטחי הגידול שטיפחו יותר משלושים שנים.

השטחים במובלעת עובדו מתחילת שנות השמונים, סמוך להקמתו של מושב צופר. בשנת 1994 במסגרת הסכם השלום עם ירדן והגבולות החדשים ששורטטו הוגדרו שתי מובלעות – מובלעת נהריים ומובלעת צופר. הוסכם כי שתי המובלעות יהיו בבעלות ירדנית אך השטחים המעובדים במובלעות אלה ימשיכו להיות מעובדים על ידי החקלאים הישראלים כפי שהיה טרם חתימת ההסכם. ההסכם כלל נספח ובו סעיף אחד שנראה על פניו טכני: "בלי לפגוע בזכויות הפרטיות לשימוש בקרקע באזור, נספח זה יישאר בתוקף ל-25 שנים, ויחודש אוטומטית לתקופות זהות, אלא אם כן ניתנת הודעה מוקדמת של שנה על פקיעת תוקף על-ידי אחד הצדדים, ובמקרה מעין זה, לבקשת כל אחד מהצדדים, יחלו בהתייעצות".

לאורך השנים היחסים בין ישראל וירדן ידעו עליות ומורדות. המציאות הפוליטית בישראל ובירדן השתנתה. יחסי האמון שאפיינו את חתימת ההסכם נסדקו לא פעם. על אף העליות והמורדות והקולות הגוברים בירדן לסגת מהתחייבויותיה בהסכם, לאורך השנים שגרת השימוש במובלעות החקלאיות לא נפגעה והחקלאים בצופר המשיכו לעבד את השטחים שמעבר לגבול.

לפני שנה וחצי, ב-21 באוקטובר 2018, שנה לפני סיומן של 25 השנים הראשונות ובהתאם להוראת הסעיף בנספח, הודיעה ירדן כי אין כוונתה לחדש את תוקפו של הנספח בתום 25 השנים הקבועות בהסכם.

כ-31 חקלאים מצופר עיבדו כ-1,000 דונמים במובלעת. היום בשעה 15:00 ננעלו שערי המעבר והשטחים שהיו מקור פרנסתם למעלה משלושים שנה, נותרו מאחורי השער. זהו מראה עצוב, מתסכל ומיותר.

אפשר היה אחרת, ראוי היה אחרת, מכל הבחינות. היינו מצפים שב 25 השנים מחתימת ההסכם עם ירדן ניישם את הסכם השלום בין המדינות נקיים שיתופי פעולה כלכליים וקהילתיים ובמקום זאת היום הוחזרה המובלעת באופן חד צדדי לירדן.

במהלך השנה וחצי שחלפו מיום ההודעה של מלך ירדן אנחנו פועלים בכל ערוץ אפשרי כדי להגיע לפתרון המשבר, בתחילה בניסיון להביא לשינוי ההחלטה ומשהוברר שזה לא יקרה, עברנו למציאת חלופות לשטחי הגידול עבור החקלאים. אנחנו פועלים גם היום להביא להסדרת שטחים חלופיים ופיצוי על עונת הגידול הבאה. זו המשימה שלנו בעת הזו עבור חקלאי מושב צופר.

אייל בלום
ראש המועצה

תמונות מטקס הפרידה היום
צילום: אלכס ליבק

תמונות מהטקס בשנת 1994
צילום: גידי קליין

אייל בלום ראש המועצה

eyalblum@arava.co.il / 052-6170000 / 08-6592201

